

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.angp-hb.co.za

info@angp.co.za

KAONDE Heart Book

MUCHIMA WA MUNTU

COPYRIGHT

ISBN 0 - 908412 - 48 - 7

E-MAIL: info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.

(A Gospel Literature Mission financed by donations)

(Reg. No. 1961/001798/08)

EXPLANATORY NOTE

This pamphlet with its illustrations originated in France in 1732. It is known as the "Spiritual Heart Mirror," or "Heart Book," and owing to its deep scriptural truth and value, it has been, and still is in circulation in many languages, and is being read by all classes of people and all creeds.

In abbreviated form this little booklet has found its way into the homes and hearts of the world so that many have experienced the truth of God's promise in the Old Testament, which has been fulfilled in the New, "A new heart will I give you and a new spirit will I put within you." — Ez. 36:26; Hebr. 8:10.

J.R.G.

MUCHIMA WA MUNTU

Muchima wa muntu wa ikala nangwa bunzubo ya zhila ya Lesa nangwa mo engijila aye Satana. — 1 Yoano 3 : 4-10.

Uno buku kechi ye wa katataka ne. Ba mu nembele mu kyalo kya Fulansi. Pano pa pita myaka ku kila bitota bibiji ku fuma ku kimye kyo ba mu nembele. Uno buku wi ba letela kyeya ne bibusa bantu ba vujishatu. Wa ikala nobe katajilo mo ba konsha kwimona, ne ku yuka bi ji mu michima yabo, byonka byo e bi mona aye Lesa. Ba vula ba monamo michima yabo ya bubi, ne pa ku lapila ba tambula ne michima ipya ne mupashi mupya wa kwikala monka.

Ponka pa ku tanga mu ye uno buku wa fwainwa ku vuluka 'mba, ye katajilo ka muchima, kabiji wa konsha kwimona monka nangwa wi muntutu, nangwa wi mwina Kilishitu, nangwa wi wa ku bwela mu nyuma: wa konsha ku mona kipashañano kyobe byonka byo u ji, ne byonka byo a ku mona aye Lesa. Aye Lesa kechi u tala ku bilungi bya bantu ne, u tala mu muchima wa muntu kechi ku kilungi kyanji, nangwa ku mutundu wanji ne.

Satana ye shanja ba-bulela bonse, ye mfumu wa mu mfishi, ye lesa wa pano pa ntanda. Wialula ke malaika wa kyeya. Aye mwine kechi ye malaika wa kyeya ne, nangwa bantu bamo ba mu languluka byonkabyo. Kabiji pa ku mu mwesha, kine kine, byo a ji, bantu bamo ke ba kane, ne ku zhingila ke ba zhingile.

Mu moba a kala, pamo ne mu ino myaka, batumwa ba bubela ba jinga ba vula, bo ba mingilo ya ku jimbaika, kasa bealula ke batumwa ba Kilishitu. Kabiji ne kino kintu kechi kyo kintu kya ku kumya ne, pa kuba ne aye Satana naye wialula ke malaika wa kyeya. 2 Kolinda 11 : 13-14.

Satana u bena ku pofula meso ne michima ya ba bula kwitabila, ku china'mba, ba keya ku mona butemwe bwa Kilishitu, ne lukumo lwanji, ne buneme bwanji. Kechi ba konsha ku mona mukuzhi wabo, Yesu Kilishitu ne. 2 Kolinda 4 : 4. Bantu bo ba pofula meso kwi aye lesa wa pano pa ntanda kechi ba konsha ku mona byo ba bena ku kunkuluka lubilo ku ya mu lonaike lwa myaka, monka mu Ngehena u tema mujilo ne kibiliki ne. Ba fwa kwi aye Lesa, kabiji be ba nonka ne kwi bengijisha kwi lesa wa pano pa ntanda, yenka'ye Satana. Efisesa 2 : 2.

Mambo a onka ano mambo o ba mu mwe-sheshe Mwana Lesa, amba, onaune mingilo ya Satana. 1 Yoano 3 : 8. Byonkabyo nekenenai Lesa: pa kuba Diabola mu kanyai, ne aye u ke mu nyema. Fwenyai kwipi ne Lesa, kabiji ne aye u ka fwenya kwipi ne anweba. Yakoba 4 : 7-8.

Pa ku tanga mu ye uno buku ne ku tala ku mapikichala o ba bikamo wa konsha ku mona muchima wobe byo a ji. U leke byambo bi ji mo bi solole byonse bi ji mu muchima wobe byonka byo bi ji. Umvwe wa mona muchima wobe amba, wa tama, wa yula na bubi. kechi wi ki kane ne, witabetu byonkabyo ne kwisolola bubi bobo. Umvwe twa amba nam-

ba, Bundengamambo tu fwabo, twijimbaika atwe bene ne bukine kechi bu ji mwi atweba ne. Umvwe twisolola mambo etu, aye ye wa kine ne wa oloka mu kwi tu lekela mambo etu, ne kwi tu tokesha ku bumbulwakoloka bonse. Umvwe twa amba namba, kechi twa lenga mambo ne, twa mu lenga aye ke wa bubela, ne mambo anji kechi a ji mwi atweba ne. 1 Yoano 1 : 8-10. Onka'o mambo ipelulai munshi ya kuboko kwa bulume bwa Lesa amba, a ku lekeleko mambo ne ku ku tokesha na mashi a nema a Yesu Kilishitu.

Obewa inge kechi wa tangijilwa kwi aye Lesa ne, nanchi wa tangijilwa kwi Satana. Obewa wa ikala nangwa muzha wa kwa Satana, nangwa kalume wanji aye Lesa. Umvwe bubi bwa ku kasa kechi wi ki kane ne. U bijike kwi Lesa ye u ka ku kasulula mwi Yesu Kilishitu, yenka wa ishile pano pa ntanda mu ku pulusha ba mambo, a labishe meso a bampofu ne kwi tu fumya mu mfishi, ne ku fumya mfishi mwi atweba. Aye wa ishile mu kwi tu tuntulwila my kyeya kyanji kya ku kumya. Yesu wa ishile kwi tu kasulula ku bulume bwa bundengamambo ne kwi aye Satana. Mwi aye Yesu mo tu mwena bukuzhi bwa ku kulwa ku bubi bwetu. Obewa u bena kwimana ku meso a Lesa wa Zhila, yenka wa konsha ku ku mona, yenka wa yuka bintu byobe byonse bya fyamika, ne byubilo byobe byonse, ye wa yuka ne byonse byo u languluka. Kechi wa konsha kwifya obe mwine kwi Lesa ne, nangwa bintu byobe byo u bena kuba ne, kechi wa konsha kwi bi fya ne. Aye wa lengele kutwi kechi umvwa ne nyi? Ne aye wa lengele jiso kechi u mona ne nyi? Salamo

94 : 9. Meso anji a ji pa mashinda a bantu, ye u mona konse konse ko ba ya. Kechi ku ji mfishi nangwa kimvule kya lufu mo ba konsha ku fyama aba boba bya tama ne. Yoba 34 : 21, 22. Mambo meso a Yehoba a pitañana konse konse, pano pa ntanda ponse, mu kwimweshwa ke wa kosa kwi boba ba ji na muchima wa lumbuluka ku meso anji. 2 Twebo twa Moba 16 : 9; Yoano 2 : 24. Ye mwine wa lusekelo mwina mizhilulwila ya lekelwa, ye mwine wa lusekelo wa bulwa ku telwa bubu kwi Yehoba, wa muchima wa bulwa bujimbijimbi. Salamo 32 : 1, 2. Tangai ne Salamo 51. Yesu u bena kwita ne lelo amba, Iyai ko nji anwe bonse ba sulwila na mingilo ne ku nemenwa ne amiwa nke mu kokoloha. Mateo 11 : 28.

KIPIKICHALA KITANSHI

Kino kipikichala ki tu bula byo a ji muchima wa muntutu, ndengamambo, muntu wa pano pa ntanda, wa bulwa ku semwa jibiji, ye muchima wa muntu nangwa wa mwanamulume, nangwa wa mwanamukazhi, ye ba tangijila ku mupashi wa pano pa ntanda ne ku bisakasaka muchima wani, ne ku bya lwiswa lwa buntunshi. Kino kipikichala kyo kya kine, ki tu bula byonka byo e tu mona aye Lesa mu michima yetu. Aki talai meso anji uno muntu ye ba kopa. Meso anji a chilatu nge! Ki tu bula'mba, wa pendwa. Nanyi wa mona bya malwa? nanyi u ji na meso a chila? Bonka ba ikala kimye kya baya na ku toma binyu, bonka ba keba bya ku toma toma byo ba vwangakanya. Kechi u tale binyu byo bya chila ne; byo u mona kuchila kwabyo mu katomeno kulutwe bi ka sumana nobe mulolo.

KIPKICALA KITANSI

nobe kipiji pa ku suma muntu. Meso obe a ka mona banabakazhi bangi, ne muchima wobe u ka kwambisha bingitu bya tama. Bishimikisho 23 : 29-32.

Mu kipikichala, munshi ya mutwe wa muntu, wa konsha ku mona kipashañano kya muchima mo mu ji banyama ba misango ne misango, ne bikalaba panshi, ne mulolo, ne banñonyi. Bino bintu bya pashañana, na misango ya bubi bwikala mu michima yetu. Muchima wa ikala nobe nzubo mo bwikala bubi bwetu. Muchima ye mwine wa bujimbijimbi ku kila bintu byonse, ñanyi wa konsha ku mu yuka? Yelemiya 17 : 9. Yesu wa ambile'mba Mu muchima mo mu lupuka milanguluko ya bipa, ne bulalalale, ne bwivi, ne kwipayañana, ne bukende, ne bya lunkumbwa, ne bubi, ne bujimbijimbi, ne bya bunya, ne jiso ja bipa, ne mwenga, ne kwitota, ne ku kosama, bino bintu byonse bya tama bya lupuka mukachi. Mako 7 : 21-32.

KALUKULUKU

I ye ye ba kopa. Uno ñonyi ne mayona anji a minkamba, minkamba, byo a imika pa kwenda, wi tu bula mambo a kwitota. Aye Lushifwa, malaika ye ba shingile manyi a bukulumpe, wa jinga wa ku senda kyeya kya Lesa, bino wa ponene mu mambo, mambo a kwitota kwanji, wa alukile ke mulwanyi wanji aye Lesa, kabiji i ye Diabola ne Satana. Isaya 14 : 9-17.

Kwitota kwimwasha mu misango ya vula. Bamo betota na bunonshi bwabo, bakwabo na nsabo yabo ne na banyama babo, bakwabo

mambo a mazubo abo ne mishiji yabo. Bamo betota na bivwalo byabo byo bya fwa mali a vula, bamo betota mambo a buya bwabo ne mibiji yabo ya mweka bulongo, kabiji benda ku meso a bantu sa be bi mwesha bya mibiji yabo bya bunvu. Bamo betotesha mambo a mushobo wabo nangwa na mambo a ku funda kwabo, bakwabo betotela mu bulume bwabo ne na mambo a bintu byo ba jilamo pa kwisunsa na bakwabo. Bakwabo ba kobaika bintu ku mibiji yabo, sa ba vwala makosa ne mashikiya, bakwabo be ba nemba nembo pa kilungi nangwa pa mubiji, ne ku vuluka'mba Lesa wi ba lengele sa ba lumbuluka ne. Lesa wi ba kanya betota, bino u pana bupe ku bepelula. 1 Petelo 5:5. Kwitota ne kwilundumika, Lesa wi ku shikwa. Bishimikisho 8:13. Kwitota ko ku tangila palutwe ya lonaike, ne muchima wa kwilundumika ye wa tangila palutwe ya ku pona. Bishimikisho 16:18.

KABWA

Kabwa ye u tongola lwisu lwa buntunshi, ne bya bunya, ne bukende ne bulalelale. Konse ko a ya kabwa, witamisha mwine, ne ku konsha kwilama ne. Ne bantu bamo nabo byo ba ji. Konse ko ba ya ba tatula kuba bisela ne banabakazhi. Bulalelale ne bukende pamo ke bu vuletu kana nobe ki ka mu ano moba a pelako, o moba ancha. Banyike ne bakulumpo kwilama bulongo ne. Ba-songola nabo pamo ne basongolwa, ne bazhike, ne ba-mukakifwile, ba bena kuba bya tama. Bubi bwa Sodoma nabo bwi ba kwata ba vujishatu. Byambo by'a ambile Yesu bya fika byo a ambile'mba, Mu moba a pelako ba kekala

pamo byo ba ikajile mu moba a Sodoma ne Ngomola. Ba-Zulu ne Basuto, ne mikoka ikwabo, be ba tela bantu ba bula kwilama bulongo amba, Bakabwa. Ba byonkabyo kechi ba ka swana bufumu bwa mwiulu ne, mambo pangye pa ji bakabwa, ne bañanga ba lubuko, ne ba-bulalelale, ne bambanzhi, ne ba-popwela bankishi, ne bonse ba temwa bubela ne kwi bwamba. Lumwekesho 22 : 15. Chinai bulalelale: mambo onse o a lenga muntu a ji pangye ya mubiji; pa kuba awa uba bulalelale u mu lenga mambo mubiji wanji mwine. Nanchi kechi mwa yuka ne nyi amba mibiji yenu yo nzubo ya zhila ya Mupashi wa Zhila? Umvwe mwanamulume nangwa mwanamukazhi wa onaua nzubo ya zhila ya Lesa (ye mubiji wanji) Lesa u ka monauna, pa kuba nzubo ya zhila ya Lesa yo ya zhila, kabiji byo byo mu ji anweba. 1 Kolinda 3 : 16-18 ne 6 : 15-20.

NKUMBA

Nkumba ye u tongola bubu bwa ku pendwa ne muchima wa tunama. Aye nkumba u jatu kije-je-je kajo konsetu, kechi u salulula bya wama ne bya tama ne. Ne bantu bamo ba jatu kwa ku bula ku salulula ne. Ba ja nyama wifwila, nangwa wa fwa na nshiki, nangwa ye ba kujika kwa ku bula kwichila mashi, ne mashi. Ba ja bintu byo a zhijika aye Lesa. Byubilo 15 : 20; Isaya 66 : 3-7. Kabiji bano bantu ba tamisha mibiji yabo, yo nzubo ya Lesa pa ku ja fwanka, ne pa ku pepa nsunko, ne pa ku pepa fwanka nangwa jamba. Bino bintu bi tamisha mashi abo na mambo a bifwana bi jimo. Kabiji bino bintu bi ba kasa bantu ke bisela bya tama. Aye Satana wi ba

lama sa ba kaswa na bino bisela. Bulume bwa
 Lesa bonkatu bwa yuka ku mu kasulula mun-
 tu ku bisela bya byonkabyo. Banyike ne baku-
 lumpe ba toma ne ku pendwa, ne ku tako
 muchima'mba, Tu bena ku tamisha ne. Ba
 toma ne malwa ne mbote, ne bikwabo bi pen-
 dañana, ne ku vulukako ne. Ba pendwapen-
 dwa kechi ba ka swana bufumu bwa Lesa ne.
 Malwa kechi ko kajo ne, a twezhamo bifwana
 mu mashi a muntu byo a mu vulañanya ne
 mana. Onka'o mambo aba ba toma, boba
 bintu binchatu nangwa bukende, nangwa kwii-
 paya, nangwa kwipayañana. Pa ku bula ku
 toma, bano bantu kechi be byuba bino bintu
 ne. Binyu byo bi kosamika, ne bya bila bi
 pendañana bi leta bukonye, ne bonse bo ba
 jimbaika ku bibye kechi bajimuka ne. Bishi-
 mikisho 20 : 1. Mu Mizhilo ya Mosesa inge
 muntu u ji na mwana wa zhi kwa, wa muchima
 wa ku lengulula-lengulula, wa maji ne kitomi,
 ba yukile ku mu leta ku bakulumpe, ne abo
 a mwashile mabwe, amba, a fwe. Mpitulu-
 kilo ya Mizhilo 21 : 19-21. Abo bepula malwa
 ne kwenga mbote ne ku teka bikwabo bi pen-
 dañana, nabo ba fwa nao, byo be bi lenga ke
 bya ku potesha ku bakwabo amba, be bi tome.
 Buku wa Lesa wa amba'mba, Malwa abo ba
 lenga bya bila bi pendañana. Isaya 5 : 22.
 Malwa anji awa u mu papo mulongo wanji
 bya ku toma, bya bila, ye u pana ne katomeno
 kanji ku mukwabo amba, a pendwe. Haba-
 kuka 2 : 15. Kechi mu jimbaikwe ne, nangwa
 ba-bulalelale, nangwa ba-popwela bankishi,
 nangwa bankende, nangwa bealula ke pamo
 nobe banabakazhi, nangwa besamba na ba-
 nabalume bakwabo nangwa bangivi, nangwa

ba lunkumbwa, nangwa **ba pendwapendwa**, nangwa batukana, nangwa baja-bya-lunkana-nkana, kechi ba ka swana bufumu bwa Lesa ne. 1 Kolinda 6 : 9-10.

Kabiji mingilo ya buntunshi ya mweka yo yo ino: bulalelale, ne bubipisho, ne bya bunya, ne ku popwela bankishi, ne bya buñanga bwa lubuko, ne mafika, ne lutobo, ne bichima, ne KU SANGALALA KUBI, ne bya byonkabyo. Abo, boba bya byonkabyo, kechi ba ka swana bufumu bwa Lesa ne. Ngalatia 5 : 19-21. Kechi u pendwe binyu (nangwa bikwabo bi pendañana ne) mo mu ji bincha, kana u yule na Mupashi. Efisesa 5 : 18. Ku bonse ba fwa kilaka aye Yesu yo nsulo ya mema'a bumi. Ye wi tu laya'mba. Inge muntu wa umvwa kilaka eye kwi amiwa a tome. Yoamo 7 : 37-38.

Wo! auwe bonse mwa fwa kilaka iyai ku mema, ne wa bula mali naye eye, mu pote, mu je; iyai mu pote binyu ne mukaka kwa ku bula mali, bya bula mutengo. Nanchi mambo ka o mu tayila mali enu mu ku pota bya bula bu-kajo, ne kwingijila bya bula kwikuchika. Isaya 55 : 1, 2.

NKOVU

Uno nyama wenda bitende, bitende, kabiji wi tu funjisha mambo a bubi bwa bukope, ne bya kuba pembepembe, ne bya buñanga. Milengulwila ya esakana na bubi bwa buñanga. 1 Samuela 15 : 23. Aye nkope witwezha mu bya lweseko bya vula. Kechi wa saka kwingijila ne, u sakatu kwiba. Moba amo, kwiba kwanji ko ku tangijila muntu mu jishinda

ja kwipayañana. Bukope bwetu mu bwina Lesa bwetu bo bwi tu kanya ku lombana ne kutanga mu buku. Kabiji twa uba mukose ku pwila ne bakwetu mu kumvwa mambo a Lesa. Kabiji bwi tu kanya ku kebakeba mu binembelo mo tu mwena bumi bwa myaka. Mu kuba pembepeembe ne kimye kya pwa. Ki twala muntu mu loncaiko inge ne kwi ki leka kino kintu ne. Aye Lesa pa kwamba nobe amba, U mpe muchima wobe lelo jino, aye Satana wiya bukiji na ku mwambila muntu amba, U pembele, u koba nangwa keshana nangwa pa kimye kikwabo kya fwainwa. Kampe aja juba kechi ji ka mweka ne. Byo u karatu kwitaba kasa u ketekela ja keshana, amba, po po nketabila; ne juba ja pwa, ne mulungu, ne ñondo, ne mwaka, ne juba ja fika ja ku fwa, ne ku pwana ne Lesa ne. Kabiji kechi wa puluka ne, nangwa ku mwitabila Yesu Kilishitu ne. Onka'o mambo aye Lesa wi twambila amba, Ja LELO, umvwe mwa umvwa jiwi jami kechi u koseshe muchima wobe ne. Bahebelu 3 : 7, 8.

Kibabulwa kya nkovu ba kelwa kwingila nakyu kwi bañanga. Kino kintu ki tu funjisha'mba, Atweba bantu tu lenga mambo pa ku ketekela muchi ye ba pana ku ñanga wa lubuko ne kwingila nanji awa muchi. Kechi twa ketekela aye Lesa mumi ne, twa swa ku bikamo luketekelo mu kintu kya fwa. Mu bimye bya ku kolwa kechi tu lombana kwi aye Lesa ne, nangwa pa ku mona byakatazha, ku lombana ne. Bino, bantu ba ketekela bankishi ne muchi wa mizhazhi, ne mabwe, ne nsengo, ne bikwabo bintu bi bula ku pema, bya fwa, byonkabya bintu bi tongola ñanga. Pa kuba bantu ba fwainwa ku ketekela miwi aye Lesa,

mulenga wabo ne mukuzhi wabo. Lesa wa kambizhe bena Isalela amba, Mfwichi, kechi mu mu leke ne, mu mwipaye, a fwetu. Lutundo 22 : 18. Mwi anweba kechi mu ka tanwe nangwa umo u buka ne, nangwa wa manga ne, nangwa u ponga ne, nangwa waula ne, nangwa u buka pa ku tala mu kilola ne, nangwa wipuzha mupashi ye a yukana nanji ne, nangwa nanga wa byepi ne, nangwa wisamba na bafu ne. Pa kuba bonse boba bino bintu **bo ba jishiku kwi Yehoba**. Mpitulukilo ya Mizhilo 18 : 10-12. Kechi mu londe ba ji na mipashi yo ba yukana nayo ne; nangwa ba nanga ba lubuko ne, kechi mwi ba kebe ne, mwa ka zhilululwa kwi abo. Amiwa ne Yehoba Lesa wenu. Bena Levi 19 : 31. Awa wa alulukila ku boba ba ji na mipashi yo ba yukana nayo, amiwa nka mu tala bibi ne ku mu chibako mu bantu banji. Onka'o mambo izhijikai anwe bene, mwikale ba zhila, mambo ne Amiwa ne Yehoba Lesa wenu. Bena Levi 20 : 6, 7. Yesu Kilishitu ye nanga wetu wa mipashi yetu ne wa michima yetu ne wa mibiji yetu. Ye u lekela bibi byobe byonse, ye u pwisha bikola byobe byonse. Salamo 103 : 1-3. Umvwe mu ji umo wa kolwa, ete bakulumpe ba mu kipwilo (kechi nanga ne) ba mu lombele ne ku mu shinga manyi mu jizhina ja Nkambo, kabiji lulombelo lwa lwitabilo lu ka mu pulusha aye u kolwa, ne Nkambo u ka mu busha, kabiji umvwe wa lengele mambo, a ka mu lekelwa, Byonkabyo isololai mambo enu anwe bene na bene ne kwilombela, mu bukwe. Yakoba 5 : 14-16.

Pa ku tanga byambo bi ji mu ye uno buku aye Lesa u bena kwamba nobe ne ku kwam-

bila'mba, U lapile ku bubu bobo, wipane kwi aye, kine, kine. Pa kuba muchima wa bunkovu u bena ku kwambila'mba, Kechi witabe katataka ne, u kepane nangwa kesho nangwa kesho'ja, nangwa mulungu mukwabo, kasa u twalaikatu. Amba, patanshi wa fwainwa kwipuzha mwata wobe, nangwa'mba, patanshi ngipuzhe mukazhami, nangwa'mba, Nkambe nabo bamama ne batata. Muntu kechi wa swa kwitabatu jwi ja Lesa ne, pa kuba u pelawizha kumvwa ja kwa Satana ja ku mu jimbaika. Mu ku kana-kana jwi ja Lesa, muchima wa ya na ku kosa, nobe ku kosa kwa kibabulwa kya nkovu.

KISUMPA

Uno nyama mukaji, ye u ji na bukaji bwa-katazha bingi. Kine wa shinta bingi. Wi tu bula mambo a bukaji, ne ku buka bukaji, ne mambo a ku shinta. Bino bintu bikala mu muchima wa muntu. Umvwe muntu wa nonkwa ku muchima wa ku buka bukaji, nangwa ku muchima wa temwa kwi ba zhingijila bakwabo bantu, uno muchima wa konsha ku mubisha bintu bya bono, ne bya ku tukana, ne ku fiñana. Moba a vula, inge u ji na muchima wa byonkabyo, inge wa toma, kabiji wa aluka nobe mukonye. Bantu bamo pa ku saka kwipayana, patanshi ba ki tomapo, muchima a vulañane ponka pa kuba kintu ki lengesha moyo. Mu ku toma kwabo mu ji malwa ne bulembe bwa milolo. Mpitulukilo ya Mizhilo 32 : 33. Ku saka ku shinkanya kyo kintu kyo a tako muchima, muntu u ji na muchima wa bipa. Bino aye Lesa wa yuka ku shinkanya nabo balwanyu betu. Byambo bya Yesu bi tu

funjisha'mba, Temwai balwanyi benu. Aye Lesa wi tu laya'mba, Nke mu lekela mambo enu inge mwi ba lekela be mu lenga mambo.

MULOLO

Aye mulolo kala wa ji wa buya, kabiji i ye wi bongwele Adama ne Eba mu bujimi bwa Edena. Kabiji wa onawine alwa lumvwañano lo ba jinga nalo byo ba umvwañenenga ne aye Lesa. Aye Satana wa ubile kichima pa ku mona byo e ba temenwe bantu aye Lesa, bonka'ba bantu bo a lengele mu ntendekelo, ne byo e ba pele bukulumpe bwa ku lama bintu byonse bya pano pa ntanda, bonka, bwa bukulumpe bo a ji nabo kala aye Diabola. Mambo onka a kichima kya jinga ku muchima wanji, aye Satana wa pingile mwa kwi bonawina bantu lolwa lumvwañano lo ba jinga nalo ne aye Lesa. Kabiji wa ubile byonkabyo, ne kwi babanya wi babenye bantu na bobwa bwikalo bwa kwikala ne aye Lesa, bonka'bo bo e ba pele.

Akyo kichima ki ji ne mu muchima wobe ne obewa muntu, bino kya shinta bingi, kyo kya ku kanya kwikala pamo ne bakwenu kasa u sekela nabo, ne kwikala na mutende. Kabiji ne bena Kilishitu nabo, ne ba ji mu mwingilo wa Kkambo, ba fwainwa ku jimuka, ku china'mba, Uno muchima wa buka kichima wa kekala mwabo mu michima yabo. Pa ku mona byo ba tambula bakwabo bibusa, konka kwi aye Nkambo, mu mwingilo wabo, obewa pano ke kichima.

Kichima ki leta milanguluko ya vula bingi ku michima yetu, ke tu sake kwi ba pingila bipingo bakwetu, amba, tonaune mutende

wabo, amba, twi bepaye bonka be. tu tala bibi. Inge muntu wa ikala na mukau, awa mukau wa konsa kwipaya bwikalo bwa mu nzubo, ne ku mona mutende ke ne. Kichima ne mukau bya shinta bingi nobe lufu ne kilende, mambo byo bya yuka kwi babanya bantu na bantu bakwabo. Lwimbo wa Solomoni 8 : 6.

BOMBWE

Aye bombwe u ja bintu bi fuma pansh... Kabiji wi tu funjisha mambo a ku jatu kije-je-je; wi tu funjisha mambo a ku temwa mali ne nsabo. Ku temwa mali ye muzhazhi wa byonse bya tama. I Timoti 6 : 10. Vulukai ne aye kavumbula, saka a jatu ne ku tondwa ne. Pa ku ja nswa wa ubatu je-e, ne bamo ke ba sabike ne ku sabika. Muntu u saka ku jatu bintu aye mwine kwapwa, kechi u saka ku papo ne balanda ne ba mukakifwile ne. Kabiji wibikako na mukoyo mu ku saka ku mona ne bintu bikwabo ne ku tondwa ne. Nangwa wa jimbaika bantu bakwabo pa ku saka ku nonka bintu bya vula kechi u tako ne muchima ne. Abya bintu byo a nonka bya fikatu kuba ndalabwa, ne bilongolo ke be bi je, ne bangivi nabo i byo byo ba keba pa ku saba mazubo. Onka'o mambo Yesu wi tu bujile'mba, Kechi mwibikila anwe bene nsabo pamo panshi ne, pa ji bilongolo ne ndalabwa byonauna, pa ji ne bangivi ba saba mazubo ne kwiba; pa kuba pa ji nsabo yobe ne muchima wobe naye u ji ponka Mateo 6 : 19-21. Aye Akana wa onakile pamo ne bonse ba mu nzubo yanji, pa ku kumbwa ngolode ne hivwalo bya wamisha. Yoshua 7. Yudasu Isakaliota naye,

mwana wa bwanga wa Yesu, wa onaikile mambo wa temenwepo mali ku kila butemwe bwanji bwa ku mu temwa Nkambo Yesu. Mateo 27 : 3-5.

SATANA

Satana ye shanja ba bubela bonsetu. Ye kafunga wa boba banyama bonse ba ji mu muchima, ye u lama ne michima ya bonse ba bula kwitabila. Yesu wa ambile'mba, Mwi ba kwa shenu Diabola ne bisakasaka muchima wa shenu mu saka kwi byuba. Aye wa ji mbanzhi ne ku fuma ku ntendekelo ne kwikala mu bukine ne, mambo bukine kechi bu ji mwi aye ne. Byo a amba bubela wa amba bya kwanji mwine: mambo ye wa bubela, ye shanja bubela. Yoano 8 : 44.

KABANGABANGA

Aka kabangabanga ke tu bula mambo a jiji ja mu muchima jo jikala mu muntu. Kuno twi ka mona ka fita, ka tama kala na bubi ne na bisela bya bula ku fwainwa. Onka'o mambo kechi ka konsha kwingila mwingilo ye be ka lengela ne. Bahebelu 10 : 22.

JISO

Jiso ja Lesa jo ja kumbana konse konse, ji mona byonsetu bi ji mu michima yetu. Kafwako kintu kya fyamika ku meso anji ne. Onka'o mambo wa yuka milangulukoko yonse ya fyamika mo ya yila i ji mu muchima wa muntu. Nangwa twa lenga mambo pene pakachi ka bufuku, nangwa kwa lepushatu na bantu, nangwa kwepi, nangwa kwepi, aye Lesa u mona byonse.

MALAIKA

Malaika ye kifwanyikizho kya byambo bya Lesa. Aye Lesa u bena ku mwambila ndengamambo ye ba ongola kwi Satana'mba, U lapile, u leke kyeya kya Lesa ki samine mu muchima wobe wa fitatu bwi! Yukai amba, Lesa u bena ku kwambila obewa na bino byambo bi ji mu uno buku.

NKUNDA

Uno ñonyi wa toka bulongo, wa bula bubi. Ye u fwanyikizha aye Mupashi wa Zhila, ye yenka wi tu shiina mambo a bundengamambo ne a bololoke ne a buchibamambo. Mu kino kipikichala aye Mupashi wa Zhila u ji pangye ya muchima. Kechi wa konsha ku twela monka mwa ikala bubi ne.

MABEBE A MUJILO

Atwa tumabebe twa mujilo twa zhokoloka muchima. Twi tu bula mambo a butemwe bwa Lesa bu zhokoloka muchima wa muntu, mambo aye Lesa kechi u sekela mu lufu lwa mubi ne, kana a lapile ne ku mona bumi. Yesu wa ishile mu ku pulusha bandengamambo. Lusekelo lukatampe lwikala mwiulu pa ndengamambo umo wa lapila. Aye Lesa wa saka ku tokesha muchima wobe na mashi a Mwan'aji, yenka awa umo wa semwa, ye aye Yesu Kilishitu.

Tuno tumabebe twa mujilo to ba kopa i to tu bena ku tongola butemwe bwa Lesa. Aye Lesa wa saka ku twela mu muchima wobe, a letemo mujilo, mu twe kyuya mu muchima wa fwa, mwa uba ne munyango nzo! Aye

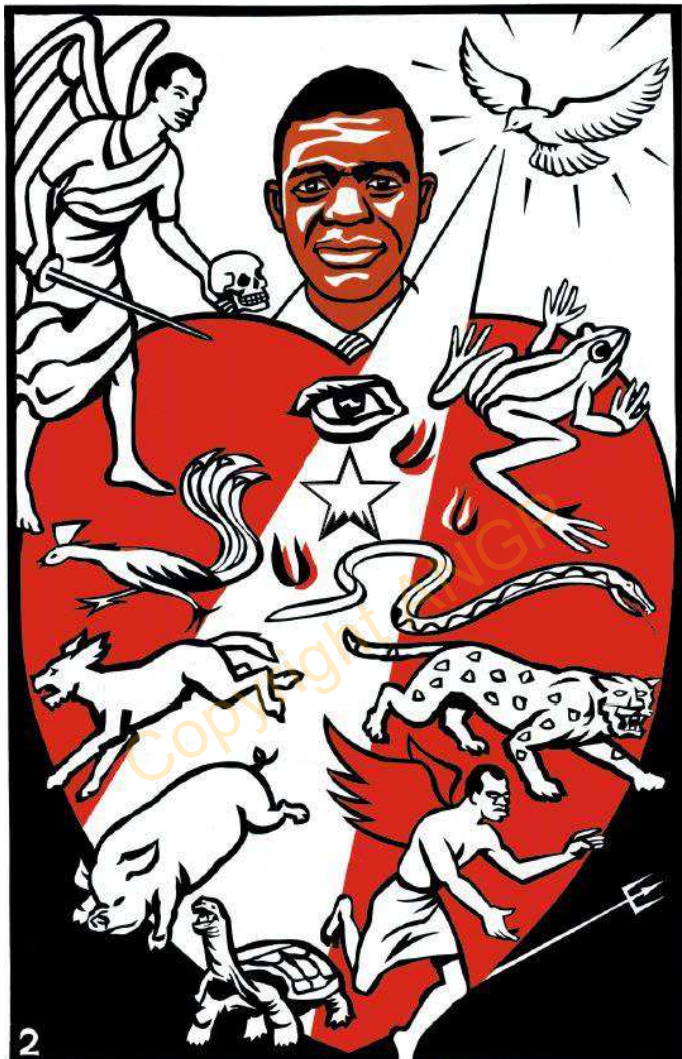
Yesu wa imana ku kibelo kya muchima na ku kokaulu, inge muntu wa swa ku mu shinkwila aye Yesu u ka twela ne ku tokesha muchima wanji; kabiji u ka mu kasulula, ekale ke mwana wa bene.

KIPIKICHALA KYA BUBIJI

Mu kino kipikichala twa mona muntu wa tatula ku lapila. Wa tatula ku mu keba aye Nkambo Yesu. Malaika u bena ku tambika mpoko, byo byambo bya Lesa byo bya twisha ku kila mapoko onse a twa kubiji, ne ku saba a saba ku fika ne kwabana kwa muchima ne mupashi, ne kwa manungi ne mukolokofwa, kabiji a londalonda ne ku pima milanguluko ya muchima ne mo ya yila. Bahebelu 4 : 12.

Byambo bya Lesa byo bya mu vulula muntu amba, Mfweto ya bundengamambo lo lufu, pa kuba be ba tongwela bantu ku fwa jimo jonka, kabiji palutwe ke ku kije. Bahebelu 9 : 27. Kyanji kyo ba ka mwabilapo ndengamambo ko ku ya mu kizhiba ki tema mujilo ne kibiliki.

Mu kuboko kukwabo aye malaika u bena ku kwata kiboyongolo. Kino kintu kyo kya ku mu vulula ndengamambo amba, Bonse tu ka fwa. Kafwako u ka shalapo kwa ku bula ku fwa ne. Awa mubiji ye tu ji nanji, ye twa temwisha, yenka ye tu tayila kimye kya baya kya ku mu vwiika ne ku mu jisha, yenka ye tu kokela mu byonse mu kuba bya lwiso byo a saka, uno mubiji u ka fwa ne ku bola. Bilongolo bi ka mu ja. Nangwa byonkabyo myeo yetu ne mipashi yetu i kemana ku jitanda ja Lesa, ja kije. Aye ndengamambo ka tatule kumvwa jiwi ja Lesa ne ku shinkula muchima

KIPKICALA KYA BUBIJI

wanji, amba, butemwe bwa Lesa bu twelemo. Aye Mupashi wa Zhila wa tatula ku mu samina mu muchima wanji, monka mwa ubatu mfishi bwi! Kyeya kya Lesa ke ki twele na ku pangamo mfishi yonse. Pa ku twela kyeya ne mfishi ke i nyeme. Butemwe bwa Lesa nobe mujilo bwa tatula ku letamo kyuya mu muchima wa ubisha munyango. Bubi bo ba fwan-yikizha na banyama, ne na bintu bikwabo, pano ke bi nyeme.

Obewa mukwetu, byo u ji ndengamambo, u swe aye Yesu a twele mu muchima wobe mambo ye kyeya kya pano pa ntanda. Kabiji mfishi ne byubilo bya mfishi bi fumemo mu muchima wobe byonka byo wa mona mu kino kipikichala. Yesu wa ambile'mba, Amiwa ne kyeya kya pano pa ntanda, inge muntu wa ndondela amiwa kechi u kenda mu mfishi ne. Yoano 8 : 12.

Malwa abo ba temwa mfishi ne ku temwa kyeya ne. Aye Yesu byo a twelele mu nzubo ya Lesa wi ba pangilemo bonse bañombe ne mikoko ne bankunda pamo ne abo ba pim-pwile mali, ne kwalumuna wa alumwine ne matebulu abo. Kabiji wa ambijile ba pota'mba, Bi fumyai bino, Kange mwalulule nzubo ya baTata ke ya ku potelamo ne. Nzubo yami ba ke i tela'mba nzubo ya ku lombelamo, pa kuba mwi yalula ke jiyengo ja tupondo. Yoano 2 : 13-17; Mako 11 : 17.

Ayo nzubo ya Lesa ye muchima wobe. Yesu kechi wa ishile kwi tu lekelatu mambo kwa pwa ne, pa kuba wa ishile mu kwi tu pokolola ku bulume bwa bundengamambo. Byonkabi inge aye Mwana wi mu kasulula, abya kine, mu kekala ke bona ba bene. Yoano 8 : 36.

KIPIKICALA KYA BUSATU

Kuno twa mona muchima wa muntu wa lapila kine. Wa mona kala, ne kumvwa wa umvwa ku tama kwa byobya bintu byo a ubilenga, ne ku vula kwabyo. Kabiji wa yuka kala, amba, o mambo ami o a fwila Yesu Kilishitu pa musalabu. Pa ku mona cwa musalabu ye a tanyika aye malaika (byo byambo bya Lesa) muchima wanji u lajika na bulanda. Butemwe bwa Lesa, bonka bwa mwekele pa kwiya aye Yesu ne mu ku fwa kwanji ku musalabu, bwa mu nekenya muchima wanji ke bulanda. Muntu kasa a vuluka'mba, Yesu Kilishitu, Mwana Lesa, ye mwana-mukoko-wa Lesa ye wa iya mu ku fumya mambo anji, kabiji ye wa swile ku mu fwila pa musalabu mu ku mu pingakena mu malwa anji. Byo a languluka mu muchima wanji amba, ba mu tutawile Yesu ne ku mu vrika na munchinya wa miba, ke ba popemo ne misomali mu maboko anji ne my maulu anji, ne ku my kobeka pa kichi mambo a mambo a bantu, bino bintu bi mu lengesha bulanda aye ndengamambo, ka jile ne ku jila.

Kabiji pa ku tanga byambo bya Lesa, nangwa kumvwa byo be bi tanga ku bantu bakwabo, wa konsha kwimona obe mwine mu katajilo ka Lesa, ye buku wanji, kabiji wa fika ku yuka ne bi ji muchima wobe, obewa mwine. Kabiji muchima byo a fita ne ku yula na bubi, bya fika ku yukanyika. Bino bintu bi saba ne muchima wanji muntu, kabiji wa lapila ne ku lapila, ne kuba bulanda bukatampe pa mambo a bubi bwanji. Wa tatula ku yuka'mba, Aye Lesa u bena ku fwenya kwipi kwi aye. Butem-

KIPIKICHALA KYA BUSATU

we bwa Lesa ne mutende wanji bi twela mu muchima wanji, yenka'wa muchima ye a tokesha kala aye Yesu na mashi anji ku bubi bonsetu. Pa kuba aye Lesa ye u ji ku bwipi ku bonse ba jila majilo mambo a bubi bwabo, kabiji ye u pulusha muchima wa aye wa lapila. Salamo 34 : 18. Ye u buka ba lajika muchima, ye u pomba pa bilonda byabo. Ne jibiji aye Lesa wa amba'mba, Kwi yewa muntu ko nka tala, yenka wa pelelwa, u ji na muchima wa lapila, u zakama pa kumvwa mambo ami. Isaya 66 : 2.

Aye Mupashi wa Zhila ne butemwe bwa Lesa ke bi twele ne kwikala monka mu muchima wa muntu, yenka ye ba tokesha kala. Muntu pa ku tala ku musalabu na lwitabilo ne ku mona mashi a Yesu, onka a ichikila lulekelo lwa mambo, wa tatula ku yuka'mba, Mambo ami a lekelwa, ne ku yukisha, pano ka yukishetu amba, mashi a Yesu Mwana Lesa a ntokesha muchima wami ku bubi bwami bonsetu. I Yoano 1 : 7. Aye wa itabila mwi Yesu Kilishitu kechi u konaika ne, pa kuba u ji na bumi bwa myaka. (Tangai I Kolinda 6 : 10, 11).

Mwi aye Yesu mo tu mwena bukuzhi bwetu monka mu mashi anji, lo lulekelo lwa mambo etu monka mwa yila bunonshi bwine bwa bupe bwanji. Efisesa 1 : 7. Pano wa ikala na muchima ungi, ne pa ku fuma ku kino kimye kechi wa temwa pano pa ntanda nangwa bya pano pa ntanda ne, pa kuba pano ka sake bintu bya Lesa, yenka wa yuzha muchima wanji na butemwe bwanji. Aba banyama, ne bilengwa bikwabo, ko kumvwa amba, bubi bwanji, bi ji pangye ya muchima wanji. Nangwa byonkabyo aye Satana kechi wa sakisha

ku lekamo ne, ka tale ku nyuma kasa a ketekela ku mona kipenze kya ku twelelamo jibiji. Onka' o mambo be tu bula' mba, Labainga ne ku kenkenta, mu kanyai Diabola ne aye u ke mu nyema. Yakoba 4 : 7.

KIPIKICHALA KYA BUNA

Kino kipikichala kya mwesha mwina Kili-shitu wa mona mutende mu muchima wanjji wa kine kine. Kabiji wa mona bukuzhi mu lufu lwa Nkambo yetu, yenka' ye Mupulushi wetu, Yesu Kilishitu. Onka' o mambo kechi wikala na kya kwitotelamo nangwa pacheche ne, poso mu musalabu wa Nkambo yanji. Kwi aye Yesu pano pa ntanda pa mwipayilwa aye, ne aye naye wi pepayilwa pano pa ntanda. Ngalatia 6 : 14. Wa itabishatu amba, Yesu wa fwile pa musalabu, amba, atweba tu fwe ku bubi, ne kwikala monka mu bololoke. I Petelo 2 : 24.

Mwina Kilishitu pa mwipayilwa pano pa ntanda. Be tu bula ne kwi tu kambizha' mba, Endai mu Mupashi abyo kechi mu koba bya lwiso lwa mubiji ne. Ngalatia 5 : 12-25. Ne pakwabo amba, Londai ku zhijikwa, ako, umwe bantu ba bula' ko kechi ba ka mona Nkambo nangwa umo ne. Bahebelu 12 : 14.

Monka mukachi ka muchima ye ba kopa, wa konsha ku mona jishiki, jonka' jo jo ba mu kashileko Yesu byo ba pwishishe ku mu vula bivwalo byanji. Wa konsha ku mona ne bwembya bwa ntambo bonka bo ba mu pumine nabo. Abyo bipumo bya fwainwe atweba i byo byo a puminwe nabyo aye Yesu. Isaya 53 : 11, 12. Ba mu pumine mambo a bubi bwetu

atweba. Aye mfumu Heloda ne bantu banji ba mwendelekelenga, ne pa ku pwisha ku mu tutaula ba mu vwikile kivwalo kya chiluluka, kabiji ba lukile ne munchinya wa miba ne ku mu vwika'ye ku mutwe wanji. Ba yukile'mba, mfumu wa fwainwa ku vwala munchinya wa ngolode pa kuba mu kwendeleka kwabo ba mu vwikile munchinya wa miba. Amba, mfumu wa fwainwa kwikala na ndondo, pa kuba ba mu pele jitete. Ba mu fukaminenga panshi ne ku mwendeleka'mba, Mutende, mfumu wa Bayudea. Kabiji ba mu shipile mate, ne jitete ba mwangachile'jo ne ku mu puma'jo pa mutwe. Kabiji pa ku pwisha ku mwendeleka ke ba mu twale ne ku mu twala mu ku mu popa pa musalabu. Ko ba ji bantu ba vula bingi hetela'mba, twi bena Kilishitu, ku lombesa ba lombamu bipwilo, bamo ba ikala ne ku Tebulu wa Nkambo, ne kwimba saka bamba nyimbo ya bwina Lesa, pa kuba byubilo byabo bya tama. Bintu byo boba bi bena ku mu popa jibiji Mwana muntu pa musalabu. Bahebelu 6:6. Kechi bonse ba amba'mba, Nkambo, Nkambo, ba ka twela mu bufumu bwa mwiulu ne, poso awa uba kya swa muchima wa Tata wa mwiulu. Mateo 7:21-27. Kabiji mu kipikichala wa konsha ku mona fukuta wa mali wa kwa Yudasa. Yudasa wa mu solwele Yesu na ndalama makumi asatu, mambo ku temwa mali kwa mu lubankenye muchima wanji. Wa konsha ku mona ne lampi ne mashimbi ne bintu bikwabo byo ba ishile nabyo aba bashilikale byo ba ishile na ku mu kwata Yesu mu kimye kya bufuku. Ba kopa ne nsolo nayo, yo ba tayile bubale bashilikale amba, tu mone kana nanyi u sa ku ja bivwalo

byanji. Kinembelo ki fike, kya ambilwe kala amba, Ba abenye bene na bene bivwalo byami. Kabiji ba ta bubela pa mukangyo wami. Yoano 19 : 24; Salamo 22 : 18.

Byonkabyo mushilikale umo wa mwashile jifumo mu mbavu, ponkapotu ke mu fume mashi ne mema. Yoano 19 : 33-37. Shikombwe sa a kyangye kwimba aye Petelo wa mu kaine Yesu ku meso a kamwale, kabiji kulutwe wa lapile na ku jila kwine kukatampe. Ne obewa mukwetu u bena ku mu sapula Kilishitu ku bakwenu mu byambo ne mu byubilo nyi, inyi u ji na moyo kuba byonkabyo? Aye Yesu wa ambile'mba, Aye u ka nkana ku meso a bantu ne aye naye, amiwa nka mu kana ku meso a Tata wa mwiulu. Mateo 10 : 32-33. Yesu wa ambile ne pakwabo amba, Umvwe muntu wa saka ku ndondela, ekane mwine, a shikule musalabu wanji a ndondelenga. Mateo 16 : 24. Kabiji wa bula ku shikula musalabu wanji ne ku ndondela kechi wa mfwainwa ne. Mateo 10 : 38.

"Jibwe ja myaka yonse,
Mfyamemo mwi Anweba,
Mashi enu a nema,
A ntokeshe bulongo,
Mu mbingishe ku mambo,
Ne ku nshinjila bubi."

KIPIKICHALA KYA BUTANU

Kuno twa mona muchima ye ba tokesha ne ku zhijika, muchima wa muntu wa lapila ne ku puluka, monka mwa yila ku vula kwa bupe bwa Lesa ne lusa lwanji. Pano muchima wa aluka ke nzubo ya Lesa ya kine, mwa

kwikajila aye Lesa Tata ne Lesa Mwana ne Lesa Mupashi wa Zhila, monka mwa yila byambo bya ambile Yesu Kilishitu amba, Inge muntu wa ntemwa u ka lama mambo ami: ne ba-Tata ba ka mu temwa, ne atweba tu keya ko a ji, ne kwikala monka mwi aye. Yoano 14 : 23. Aye Lesa u nemeka ne ku mubila bibusa, ne ku tumbijika muntu monka mwi aye Yesu Kilishitu. Luka 1 : 52.

Muchima pano wa ikala ke nzubo ya Lesa mumi. Bubi be bu fumyamo. Mu yewa muchima mwa ikajile banyama ne bilengwa bikwabo, muchima ye ba lamine ku ji Satana, shanja bubela, pano twa mona aye Mupashi wa Zhila u bena kwikala monka. Monka mu muchima mwa jinga kala abya bintu bya bunya, pano mwa ikala nobe mwa ku panga bipangwa, saka mu fuma bipangwa bya kwa aye Mupashi wa Zhila, ne butemwe, ne lusekelo, ne mutende, ne kukokamuchima, ne lusa, ne buwame, ne bukishinka, ne bukimote, ne kwikanya, ne bipangwa bikwabo bya mu tokela ku muchima aye Lesa ne bantu patno. Pano awa muntu wa aluka ke musampi wa kine wa yewa muñanzañanza wa kine, aye Yesu Kilishitu Nkambo yetu. Muntu byo a panga bipanga ko kuba'mba, u bena ku ketekela kikupu mwi aye Yesu, ne Yesu naye wa ikala monka mwi aye. Yoano 15 : 1-10.

Kabiji awa muntu wa lama ne byambo bya Nkambo monka mu muchima wanji. Byo a yula na Mupashi ne ku batizwa nanji, u ji na bulume bwa ku shinda buntunshi ne lwiso lwabo, ne ku popa pa musalabu buntunshi ne bya kusakasaka kwabo bi bindankanya

Kechi wa yuka
ne nyi, amba,
wi nzubo ya
zhila ya Lesa?

Mutende ne
butemwe ne
Mupashi wa
Zhila bya
yula mu
muntu wa
lapila.

KIPIKICALA KYA BUTANU

muchima. Na bulume bwa Mupashi wa konsha kwenda monka mwi aye Mupashi. Abya bintu byo a mona na meso, ne byo omvwa na matwi kechi i byo byo a tako muchima pano ne, pa kuba u mwena bumi bwanji monka mu lwitabilo; mambo lwitabilo lwa kwitabila mwi Yesu lo lushinjilo lu shinda pano pa ntanda. Muntu pano u mwena bumi bwanji monka mu lwitabilo, ne alwa lwitabilo be lu kossha pa kwikala na ku tengela Nkambo Yesu ne kubwela kwanji. U mwena bumi monka mu butemwe bwa Lesa bo bwa ikala myaka yonse.

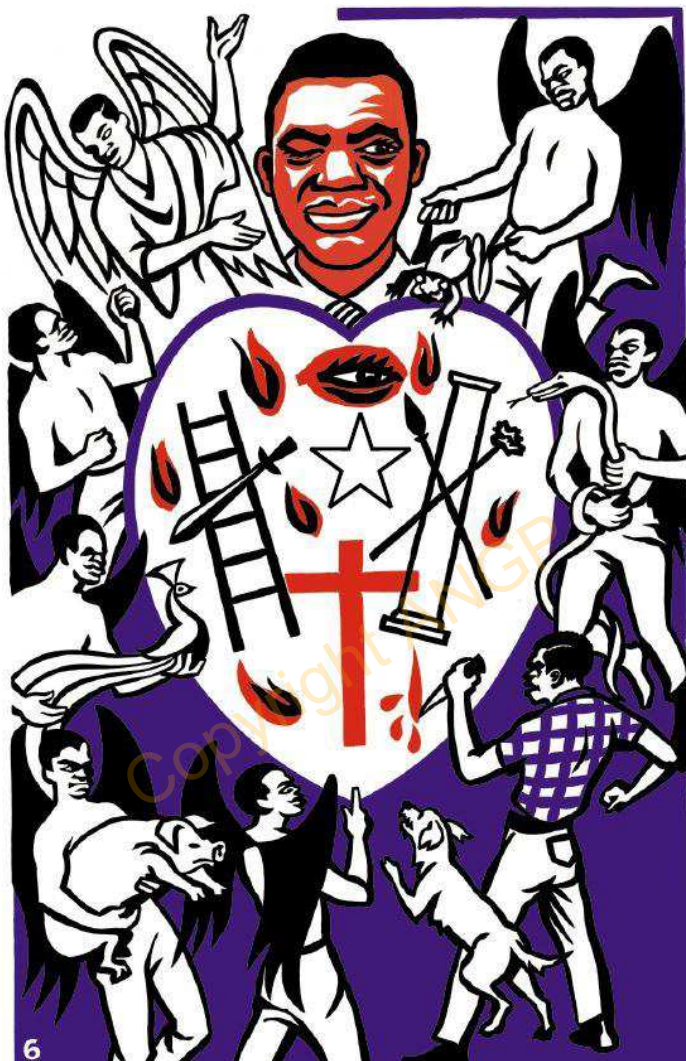
Ba michima ya toka-to bo ba tokwa: pa kuba ba ka mu mona Lesa. Aye mfumu Davida nangwa wa jinga na bunonshi bwa vula, ne ku shinda wi ba shinjile balwanyi banji, nangwa wa ipayile awa jikalala Goliata ne ba vula bakwabo, mwine wa yukile'mba, kwa ki shala ne kimo kikatampe inge na saka ku mu mona aye Lesa. Wa lombele na muchima yense amba, Lengai mwi amiwa muchima wa toka, anweba Lesa; ne ku sangula mupashi ke mupya, wa shikamatu, mwi amiwa. Salamo 51 : 10. Kafwako muntu wa konsha kwitoksha muchima wani mwine ne, nangwa kwisangula aye mwine na bulume bwanji mwine ne. Patanshi wa fwainwa kwiya kwi aye Lesa na muchima wa lapila, ne kwisolola bubi bwanji, kasa e bu vundamina bubi bwanji byonka byo a ubile mfumu Davida, kabiji ne byo a ubile awa mwana wa kisuse wa tayaikile nsabo yanji na bwikalo buncha. Aye wa lekele bankumba ne ku bwela kwi shanji ne kwamba'mba, Tata na lenga mambo kwiulu ne ku meso enu. Aye Lesa wa swatu kwi ba kwasha

bandengamambo bonsetu beya ko a ji na muchima wa ku lapila kine, kine. Mambo ye aye Lesa yenka wa layile'mba Nke mu pa muchima mupya, ne mupashi mupya nka bika mwi anweba. Nka fumya arwa muchima wa bu-jibwe mwi anweba, kabiji nka pingishamo ungi mupya: kabiji nka bika Mupashi wami mwi anweba ne kwi mwendesha monka mwa yila mikambizho yami. Luno lo lulayañano lupya lo a layañana aye Lesa, kabiji wi lwika-jika na mashi a Mwana'nji Yesu Kilishitu.

Kabiji mu kino kipikichala twa mona ne malaika wa iya jibiji ku muchima. Bamaika bo bengijila mingilo boba ba ka swana lupulukilo. Kabiji be ba zhokoloka aba ba akamwa Yehoba. Salamo 34 : 7; ne 91 : 11; Danyele 6 : 22; Mateo 2 : 13; ne 18 : 10; Byubilo 5 : 19 ne 12 : 7-10. Kabiji twa mu mona aye Satana mu kipikichala, wa imana kwipi na muchima kasa a pembela, a mone mwa ku twelela jibiji monka mo a ikajile patanshi. Onka'o mambo be tu laya amba, Labainga ne ku kenkenta mambo mulwanyi wetu aye Diabola, nobe bokwe u buluma, u pitañana na ku saka ye a yuka ku ja. 1 Petelo 5 : 8. Pa kuba Diabolo mu kanyai, ne aye u ke mu nyema. Yakoba 4 : 7.

KIPIKICHALA KYA BUTANU NA KIMO

Kino kipikichala ki leta bulanda mambo muntu wa bwela kala mu nyuma. Wa tatula ku shinka jiso jimo. Kino kintu ki tu bula'mba, muchima wa tatula kala kuba munyango, wa tatula kala ku kunuka mu bwikalo bwanji bwa mwi Kilishitu. Kechi u bena ku teshako muchima pamo ne kala ne. Jikwabo jiso ji bena ku tala ku bintu bya pano pa ntanda kwa ku

KIPIKICALA KYA BUTANU NA KIMO

bula kuba bumvu ne. Akya kyeya ki ji mu muchima ke ki ye na ku zhima. Kabiji ne abya biyukilo bya jinga mu muchima wanji bya tongwele kuswa kwanji kwa ku mu manamina Kilishitu pano ke bi kepemo. Abya bintu bya olokele patanshi pano ke bi konkomane. Aye mwine muntu u ji pakachi ka bya lweseko ne aye mwine u bena kwi bitaba kacheche, ne ku mu kanya Satana pano ke ne. U bena kumvwa jiwi ja aye Satana kwa ku bula kumvwa jiwi ja Lesa, jonka ji bena ku mwambila. Nangwa sa a ya ku kipwilo na kumvwa mambo, wa eseka ku fya kutemwa kwanji kwa bintu bi ji pano pa ntanda. Bino, kuno kutemwa kwa bintu bya pano pa ntanda ku bena ku mwabanya na Lesa, ne ku leka wa leka butemwe bwani butanshi bo a ji nabo bwa ku mu temwa aye Lesa. Aka kabangabanga ka ji mu muchima (jo jiwi ja mu muchima wa muntu) ka tatula ku ya na ku zhima, ne musalabu ka neme ne ku nema pa ku mu senda. Wa tatula ku telengela mu lwitabilo lwanji, ne ku leka wa leka ne ku lomba kwi aye Lesa. Pano wa vulanyako ne ku tesha muchima wanji ku bwikalo bwani ne, kabiji wa mu shila ne mpunzha mwa ku twelela aye mulwanyi, yenka u bena ku belamina kwipi na muchima wanji.

Mupashi wa kalukuluku ka sake ku twela. Muntu wa tatula kwitota, kabiji ne ku vulama wa vulama'mba, na puluka mambo a bupe bwa Lesa bonka, kwapwa! Ku-pendwa nako kwa konkonsha ku kibelo amba ntwele. Kampe muntu umo u bena ku mweseka 'mba, U tome kapu umotu, nangwa'mba, Kechi bya teteshatu ine. Kabiji kechi wa yuka'mba, ku-

toma kucheche kwa bintu bya bila kwa uba nobe kakola kacheche ka twala mema kwi inanji, aye kupendwa, ne. Nangwa mwana-mukazhi uba, wa ipula malwa a mwata wani ne a balongo banji, aye mwine saka ebingisha amba, Kechi mbeni ku toma ne, kana bakwetu. Pa kuba aye mwine u beni kwi ba lengela bakwabo ku toma. Kabiji byo oba byonkabyo u beni ku jimbaikwa kwi mupashi wa kupendwa. Bulalale ne bukende bo bweseka mwina Kilishitu na lweseko lwa fuma mu Ngehena. Kampe muntu wa tatula kumvwa ne ku sangalala pa kumvwa byambo bya bubi-pisho bi bipisha muchima wa muntu wi byumvwa. Kabiji wa tatula ku sekela ne ku sangalala nabo bantu boba bya tama. Ka ye ne ku ya ko ba zha noma. Kampe ne bamo ba mu bula'mba, Ne beni Kilishitu nabo ba zha, amba, ku ji ne mazha amo a woma, onse kechi a tama ne. Kechi wa yuka amba konse ko ba zha maoma ne byubilo bya tama kechi bi ji kwa lepa ne. Nanchi bubi bo bubitu, konse konsetu, kechi bwaluka ke bwa wama pa kwi bu tuntulwila kuntu kukwabo ne. Kupepa nako kechi ku ji musango wa wama ne musango wa tama ne. Nanchi ku pepa kwa mwina Kilishitu kwa pusana ku tama byepi na ku pepa kwa muntutu? Ine, kashika. Inge kino kisela kya kwata muntu kya mu kasa bingi. Nkambo kechi wa pepele ne, ne mwina Kilishitu naye u beni ku mu londa Nkambo yaji kine kine, naye kechi u pepa ne.

Satana wa mu jimbaika muntu ne ku mwambila'mba, Ku kayisha na bubi kechi ko ku lenga mambo ne. Nangwa mwa lenga mambo jimotu kechi o mambo a bayishatu ne.

Bino, Satana u mu bulatu muntu byonkabyo ne awa mudemona wa bunya pano ka twele jibiji mu muchima, monka mwa tokele patan-shi. Pano ke mwanji mwa kwikala.

Muntu ye ba kopa mu kipikichala u ji na mupenyi u bena kwasa mu muchima, wa tongola boba ba myendeleko ne boba ba kanishatu mambo a Lesa, bo basa muchima wa muntu na byambo bya bubela bya ku mu bepela. Bino, muntu pa kumvwa myendeleko ya bantu ne ya balunda nanji kechi umvwa bulongo ne. Bino byambo bya mwasa ku muchima wanji, ne mwine byo a tatula kuba munyango na bya butemwe bwa Lesa wa tatula ku china byamba bantu. Kabiji awa moyo wa ku china byo bamba bantu ne byo ba languluka, bya konsha ku mu kasa jibiji ke muzha, ponkapo wa bwela mu nyuma.

Bukaji ne ku buka bukaji ke bi mweke jibiji pa ku mona bya malwa ne lukabisho, ke bi sake jibiji ku yula mu muchima, muntu ka tatule ku tukana ne ku fiñana na kanwa konka ko a toteleko kala aye Lesa, na kanwa konka ko a lombele nako pa ku lomba kwi aye Lesa.

Satana inge wa mona kipenze nangwa ka kepehatu wa konsha ku twela, ne ku bayish-amo ke kya bayishatu, bakwabo nabo ke ba twele. Twa swa pacheche lwiso lwa ku temwa mali lu twele mu muchima. Twa fwainwa ku vuluka kimye kyonse abya byambo by'a ambile Yesu bya kwi tu jimuna. Wa ambile'mba, Labainga ne ku kenkenta, mwa ka twela mu lweseko. Mateo 26 : 41. Onka'o mambo awa u languluka'mba, Na imana a jimuke, ku china amba, wa ka pona. 1 Kolinda 12 : 10. Twa

fwainwa ku vwala byonse-byā nkondo bya Lesa, namba tu konshe kwimana ne ku shinda bya-bujimuku bya Diabola. Efisesa 6 : 11-18.

KIPIKICHALA KYA BUTANU NA BUBIJI

Kino kipikichala ki tu bula bi ji muchima wa muntu wa bwela mu nyuma. Nangwa wa tambwile kyeya ne ku tompa ku kya bupe kya mwiulu, kabiji wa ubile ke wa ku tambula Mupashi wa Zhila, ne ku pondoka wa pondoka. Kabiji kipikichala ki tu bula nakyo mambo a muchima wa muntu u kyangye ku lapila nangwa mambo a Lesa wi omvwatu ja vula. Kabiji wa koseshā muchima wanji kasa a ikala mu bubi bwanji.

Yesu mwine ye wi tu lumbulwila byo a ji muntu wa bwela mu nyuma byo a ambile byobya byambo amba, Mupashi wa tama byo a fuma mu muntu ka pitañane kuntu kwa bula mema na ku saka ku mona pa ku kokolokela, by'a bula kwi pa tana, wa amba'mba, Nanchi nsa ku bwela monka mu nzubo yami monka mo na lupukile. Kabiji byo a iya wa tanam'o ba pyangamo kala ne ku nengezhamo. Ponkapo wa ya na ku leta mipashi ikwabo itanu na ibiji ya mu kila mu ku bipa ne ku twela ya twela, kabiji ya ikala monka: ne bwikalo bwa pelako bwa yewa muntu bwa kila butan-shi mu ku bipa. Luka 11 : 24-26. Pa kuba kya mu mwekela monka mwa yila akya kishimpi kya kine, amba Kabwa wa bwela ku malashila anji mwine, ne inankumba wa owele, wa bwela mu kwitaka mu mateshi. 2 Petelo 2 : 22.

Bino byambo bya mu Buku wa Lesa bi lumbulula bulongo byo a ji muchima wa muntu wa bwela mu nyuma. Bubi ne bujim-

7

KIPIKICHALA KYA BUTANA NA BUBIJI

bijimbi bwabo bwa twela mu muchima, kabiji bwa saka kwalula awa muchima wa muntu ke nzubo ya kwikalamo. Kilungi kyanji uno muntu kya mwesha byubilo bya mu muchima wanji. Kechi wa mweka ke muntu wa lusekelo ne.

Aye Mupashi wa Zhila kechi wa konsha kwikala mu muchima wa bubi ne, onka'o mambo pa ku twela bubi, aye Mupashi wa fuminemo, mambo kechi ba konsha ku-mvwañana ne. Kyeya ne mfishi kechi bikala pamo ne, ne muchima naye kechi wa konsha kwikala nzubo ya Lesa ne jiyengo ja Satana kimye kimo ne. Malaika, yenka wa leta byambo, wa fumamo mu muchima na bulanda, kasa a tala ku nyuma, kasa a saka-'mba, muntu a lapile ne ku bwela kwi Lesa, byonka bya ubile awa mwana wa kisuse. Pa ku lubuluka muchima, ponka pa ku jisha bankumba, wa tatwile ku vuluka shanji ne bwikalo bwa ku nzubo ya shanji. Pa ku jisha bankumba ka sake ku ja ne kwikuta na ntotolo yo ba jilengapo bankumba, kabiji kafwako muntu nangwa umo wa mu pele bya ku ja ne. Mwine wa fikile ku yuka amba, na eleka, na bwela mu nyuma. Kabiji ne ku lapila wa lapijile, ne kwamba'mba, Leka, ñimane, mbwele kwi ba-tata, nke bambile namba, Tata, na lenga mambo kwiulu ne ku meso enu, pano kechi na fwainwa ku telwa bu-mwanenu ne: kabiji shanji wa mu lekeleko mambo anji mambo a ku lapila kwanji ne mambo a kuba bulanda mambo a bubi bwanji. Shanji wa mu bwezhezhe jibiji ne ku mwipayila mwana ñombe wa nuna.

Bino, mu kino kipikichala kechi i kyo kyo tu mona ne. Muntu kechi wa saka ku lapila nangwa kachechetu ne, kafwako wa ku mu kwasha ku bwela kwi Lesa, amba, a pone ku maulu anji aye Yesu ne ku lapila ne, amba ba mu lekeleko mambo anji ne ku mu tokesha ne. Muchima wanji wa uba nobe ba mu soka na kyela kya mujilo. Pano matwi anji a shinka, kechi umvwa jiwi ja Lesa ne byo ji bena ku mwambila amba u bwele, ne. Meso a ku mwenako u ji nao, bino kechi wa konsha ku mona aka kalengwa ka bula ku pela mo a ka tayiwa ne. Pano kechi u ji na bumvu pa kuba bya tama ne, ubatu kwa ku kula ku tako ne muchima, nangwa kuba bulanda ne. Satana pano wa ikalatu chaka! sa a lama muchima wa muntu nobe mfumu wa ikala pa kipona kya bufumu bwanji. Aye mukwetu nangwa uba byonkabyo, witota amba, Mbeni kwilama bulongo, ne ku yuka'amba, amiwa ne kilende kyo ba shingapo mpemba, pangye pa toka, bino mukachi kya yula bikupa bya mufu, ne ku nunka sa bya nunka. Mateo 23:27. Aye shanja bubela wa pinga mu kifulo kya aye Mupashi wa bukine. Aki talai mu kipikichala, banyama bonse ne bilengwa byonse bi ji na mipashi yabyo ya tama. Muntu nangwa wa saka kwikasulula ku bulume bwa bano ba bena ku mu kabisha, kechi wa konsha ne, ba mu lama nobe muzha wabo. Aye mwine pano wafikamo mu byobya byambo bya ambile Lesa mu kanwa ka mutumwa wanji amba, Muntu u sula mizhilo ya Mosesa, u fwa pa ku bula lusa na byambo bya batumonyi babiji nangwa basatu, pa kuba mwa languluka'amba u ka tongwelwa lukabisho lwa byepi awa wa nyanchila panshi Mwana Lesa, ne ku sula

mashi a lulayañano o a zhijikilwemo, amba, o atu, kabiji ne ku mubila mwenga aye Mupashi wa bupe. Bahebelu 10 : 28-31. 2 Petelo 2 : 1-14.

Obe mukwetu inge muchima wobe u ji byonkabyo, mu jijilai Lesa na muchima wobe yensetu, mambo aye wa konsha ku ku pulusha, ne ku swa wa swatu kuba byonkabyo. Kabiji wa konsha ku ku lekela mambo ne ku ku tokesha ku bubu bonsetu inge wa fwenya kwipi na muchima wa bukine wa saka ku lapila. Aye Lesa wa konsha ku mu kasa Satana ne nzhita yanji yonse ne kwi i panga mu muchima wobe ne aye Satana pamo, kana patanshi obewa wa swa amba, aye Lesa e kyube. U fwenye kwipi pamo byonka byo a ubile awa muntu wa mbumba, yenka wa mwambile Yesu amba, Umvwe mwa swa mwa konsha ku mbuka. Mako 1 : 40-43. Bino, umvwe u ki kosesha muchima wobe ne ku temwa mfishi ku kila kyeya, luketekelo lwa ku keteke-lamo u fwalo, mambo u bena ku salululako lufu kechi bumi ne; wa salulula mfishi kechi kyeya ne.

KIPIKICHALA KYA BUTANU NA BUSATU

Kuno twa mu mona awa ndengamambo, wa bula ku lapila, ne yewa wa bwela mu nyuma ke ba fike kwipi na ku fwa. Mubiji wanji u bena kumvwa misongo ne muchima wanji wa ubisha moyo mambo a ku china lufu. Aye lufu, (shanja bikupa bya ku bulapo nyama) wa iya mu kimye kyo ba bujile ku mu ketekela, mu kimye kyo ba bujile ku mu saka, kabiji wa mu tajijisha muntu na meso anji a ku lengesha moyo. Akwa kusangalala ko a ji nako pa ku lenga mambo pano kwa pita, pano u sa ku tambula

Moyo wa mu kwata, Bya Yainga mu mujilo wa myaka
 pano pa ntanda byo a sanga- ye ba tujila jimo Diabola ne
 lelamo bya pichijila. Wa bamalaika banji. Pano kechi
 umvwa misongo ikatampe ku ji kimye kya kwalulula-
 mu ku tema kwa mujilo. mo muchima ne.

KIPIKICHALA KYA BUTANU NA BUSATU

mfweto ya ubi bwanji. Misongo ya uba nobe bisanso ya fuma mu Ngehena pano ke i mu kwate ku muchima wanji saka a zakama na moyo. Nangwa wa saka ku lomba kechi wa konsha kwisamba ne aye Lesa ne, nangwa kumvwañana nanji ne. Kabiji byambo byonse byo ba ambatu byatu balunda nanji ba pano pa ntanda kechi bya yuka ku mu kwasha ne, ne nsabo yanji ne mali anji o a fya kechi bya konsha ku mu pulusha ne, nangwa ku zhinda-mika misongo yanji ne, nangwa ku nungako ku moba anji ne. Nangwa wa eseka ku mu langu-luka aye Lesa, Satana kechi wa mu leka amba obe byonkabyo ne. Pano byonse byo a temen-we pano pa ntanda pamo ne byonse byo a tayapo mweo wanji mu kwi bi nonka, pano ke bi lete bya ku mwendeleka. Kabiji bonka bo a ketekele amba bo bantangi bami, nabo, pano ba kankalwa ku mu kwasha. Wa tatula ku yuka amba, Nanchi kyo kintu kyakatazhatu ku ponena mu maboko a Lesa mumi. Bahebelu 10:31. Aye mwine wa pingile mu muchima wanji amba, Nka pwana ne Lesa ponka pa ku fika ku kimye kya lufu, bino, pano kechi wa konsha ne, kimye kya pita. Bantu ba vula bingi ba fwa kwa ku bula ku yuka'mba, Jino jo juba jami ja ku fwa, ne. Kechi ba mona kimye kya ku lapila ne, ba fwatu nobe kabola, kwa ku bula ku ketekele ne. Onka'o mambo be tu jimuna'mba, Kebai Yehoba po mwa konsha ku mu tana. Isaya 55:6. Uno muntu kechi u sa kumvwa abya byambo bya lutekenesho bya yuka ku fuma mu kanwa ka Nkambo, nanchi u sa kumvwa ja yewa ye a kana ne ku lengu-lula saka a mwambila'mba, Fumaiko kwi amiwa, anwe mwa fingwa, yainga mu mujilo wa myaka ye ba tujila Diabola ne bamalaika

banji. Mateo 25 : 41. Kabiji byonka byo e ba tongwela bantu ku fwa jimo jonka, kabiji palutwe ke ku kije. Bahebelu 9 : 27.

KIPIKICHALA KYA BUTANU NA BUNA

Mu kino kipikichala twa mona mwina Kili-shitu wa kine kasa a koselamo mu bya malwa, kasa a leya ne miketo ya mujilo ya aye mubi, ne ku shinda bya lweseko bya buntunshi ne bya Satana. Ba mweseka monse monse, pa kuba aye wa koselamo ne ku mpelo. Aye wa kila mu ku shinda mwi aye Yesu Kilishitu, kechi wa tendekeletu ku nyema kapela ne, nanchi wa fika ne kala ku kikonkwanyi saka a mu tala ne Yesu ntangi ne kalumbulula wa lwitabilo lwetu. Bahebelu 12 : 1, 2.

Satana ne ba kwanji bonse ba bena ku zhokoloka awa muchima wa lwitabilo kasa a eseka ku twela ne ku konsha ne. Kwitota, ne lwiso twa ku temwa mali, ne muchima wa bukende bi bena ku konkonsha ku muchima. Pano twa mona mbuzhi mulume ne mbongolo bo ba pingisha mu kisumpa ne kabwa. Ba bena kweseka ku jimbaika muntu amba, Bano bo bangi kechi i bo ba jingamo patanshi ne. Bubi nangwa bwa mweka mu musango ungi bo bubitu pamotu, nangwa be bu tela na jizhina jingi bo bubitu kabiji. Mwina Kilishitu wa fwainwa ku jimuka a yuke bubi ne misango yabo yonse, ku china'mba, bwa iya na jizhina jingi mu ku mu jimbaika. Kabiji nangwa bwa iya nobe mu kipasha kya malai-ka wa kyeya nangwa mu jizhina ja byepi, mwina Kilishitu wa fainwa ku pima byonse ne byambo bya Lesa. Aye Mupashi wa bukine u ji mu muchima wanji wa konsha ku mu

yukisha bya bubela ne bya kine. Kabiji mu kipikichala wa konsha ku mona aba banyama ne mipashi yabo, wa konsha ku mona ne muntu umo u bena ku zha saka a lama ne kipeshi mu kuboko mo mu ji bipendañana. U bena ku mweseka mwina Kilishitu amba, a tome, amba, a tambule bisangajiko bya pano pa ntanda, ne malwa ne ñoma. Pu kuba bino byonse kechi bi bena ku mu katazha awa mwina Kilishitu wa zhijikwa ne, mambo pano na ntanda pa mwipayilwa aye, wa fwa ku bundengamambo ne bya pano pa ntanda. Bino bintu bi bena ku mubisha ka fwenye kwipi ne aye Lesa. Kabiji muntu mukwabo u bena ku mwasa na mupenyi. Misambo ibi, ne lubabo, ne myendeleko, ne mafingo bi bena kwaswa muchima wanji, bya fuma ku bantutu ne boba betela'mba, twi bena Lesa nanchi bo bangi, i bo ba bena kwaswa muchima wanji. Aye mwine muntu kasa etekenesha pa ku languluka byambo bya Yesu byo a ambile'mba, Mwi ba tokwa umvwe bantu be mwambila mwenga, ne kwi mu pata, ne kwi mu bepela mu misango yonse ya bubi na mambo a amiwa. Sekelai ne ku sangalala mambo mfweto yenu ikatampe mwiulu. Mateo 5:11, 12.

Bubi, ne buntunshi, ne buntu, ne Diabola bya leta lupata mu ku saka kwabanya muntu na butemwe bwa Lesa. Bino wa konsha kwamba na muchima wa luketekelo lwa kine, amba, Ñanyi u sa ku ngabanya na butemwe bwa Kilishitu? bya malwa nyi? nangwa buyanji nyi? nangwa lupato nyi? nangwa nzala nyi? nangwa bwamba nyi? nangwa mu bya lufu nyi? nangwa mpoko nyi? Ine, mu bino

bintu byonse twa kila mu ku shinda monka mwi aye wi tu temwa. Loma 8 : 35-39. Byo a vwala byela byonse bya nkondo bya Lesa wa konsha kwimana mu juba jibi ne mu bulume bwa Mupashi wa Zhile wa konsha ku shinda byonse bya buntunshi, ne byonse bikwabo bya yuka ku mweseka. Wa ketekela'mba Kilishitu byo a ikala mu muchima wanji kyo ki leta bulume bwa kila bonse bwa kwa Satana ne nzhita yanji. Mambo aye u ji mwi atweba wa mu kila bulume aye u ji pano pa ntanda, ko kumvwa'mba Diabola, Yesu Kilishitu wa mu shinjile Satana ne bubi ne lufu, kabiji monka mwi aye mo twa konsha kwikala ke ba ku shinda bino bintu ne ku tambula munchinya ye ba ka pa boba ba shinda, ye munchinya wa lukumo.

Aka kabangabanga (jo jiwi ja mu muchima) ja toka bulongo ke ka bembela ne ku bembela. Muchima wanji wa yula lwitabilo ne na Mupashi wa Zhila. Aye malaika u bena ku mu vulula mambo a milaye ya Lesa ikatampe yo ba laya boba ba shinda ba koselamo ne ku mpelo. Lumwekesho 2 : 7, 11, 17, 26; ne 3 : 5, 13, 21.

Fukuta ye ba itululamo mali wa konsha kwi tu funjisha'mba, Ne muchima wanji ne nsabo yanji yonse wa panatu byonsetu kwi Nkambo. Kechi u taya mali anji mu kwipotela bintu bi sangajika muchima wanji mwine ne, u pana ne ku balanda, ne byonse bi fikizha mu bujikumi u pana kwi aye Lesa pamo ne bya bupe byo a pana mu ku kwasha bakwabo. Kabiji mali anji wi engijisha mu ku saka ku mu letela lukumo aye Lesa. Aka kajo ko ba kopa ka bu-shinkwa ne jisabi ki tu funjisha

amba, mwine wilama bulongo na kajo kanji ko a ja. Malwa ne bipendañana kechi wa yuka kwi bipula ne, kechi wizhilulula pa ku ja mashi ne, nangwa nyama wifwila ne, kechi u ja fwaka nangwa ku pepa ne, mambo kimye kyonse saka a vuluka'mba, Mubiji wami na fwainwa ku mu lama wa toka mambo yo nzubo ya zhila ya Lesa. Muchima wanji mwine yo nzubo ya ku lombelamo kwi aye Lesa, nangwa byonkabyo u ya kimye kyonse ku nzubo ya Lesa, kasa umvwa Mambo anji. Kechi u leka mashika nangwa mvula ku mu kanya ku ya na kumvwa mambo ne. Wa temwisha ku lombamba nangwa na bakwabo nangwa bunke bwanji, aye mwine wa yuka amba kwa ku bula ku lombamba kechi na konsha kwikala na bumi mwi Lesa ne. Kabiji wi ba konkanya ba mu nzubo yanyi pa juba pa juba ne ku lombamba nabo. Pa kuba pamo ne jisabi kechi ja konsha kwikala kwa ku bula kwikala mu mema ne, ne mwina Kilishitu kwa ku bula ku lombamba kechi wa konsha kwikala ne. Awa buku ye ba kopa, ye ba zhikula, wi tu bula amba, Buku wa Lesa u kelwa ku zhikula ne ku tangamo, kyo kisela kyanji ku tanga byambo bi ji mu buku ne kweseka ku funda mambo a jimo. Wi kyuba na muchima wa lusako. Bino byambo ye lampi wa ku maulu anji, yo mpoko ya twa kubiji ya ku lwa na Satana ne ku mu shinda, ko kajo ka bumi ka muchima wanji, o mema a ku toma a ku pwisha kilaka kyanji. Ne kowa u kelwa kowa mu mema a byambo pa kimye pa kimye. Kabiji wingila nanji no katajilo ka kwiyukilamo aye mwine.

Wa temwa ku senda musalabu, ye wa mu vulula'mba, Amiwa na fwile pamo ne Kilishitu,

kabiji na ikala mu bumi bupya pamo ne aye, onka' o mambo mbena ku keba bintu bi ji kwiulu, bintu bi ka kelwa ne ku myaka yonse, bintu bya bula ko mweka. Kechi wa china ku mu sambakana Lesa ne, u ji pamo ne kichi kyo ba jimba ku mukola ye u panga bipangwa mu kimye kya fwainwa nobe musampi wa muñanzañanza wa kine u panga bipangwa bya vula. Butemwe bwa Lesa bwa lumbuluka bwa yula mu muchima wanji onka' o mambo kechi u china lufu ne. Salamo 1 : 1-3; Yoano 15 : 1-14; 1 Yoano 4 : 18-21.

KIPIKICHALA KYA BU-JIKUMI

Yesu wa ambile'mba, Amiwa yami lusanguko, ne bumi: arwa wa itabila mwi amiwa, nangwa a fwe, u ka mona bumi, ne bonse ba ji na bumi ne kwitabila mwi amiwa kechi ba ka fwe myaka yonse nangwa pacheche ne. Yoano 11 : 25, 26. Aye wa umvwa mambo ami, ne ku mwitabila aye wa ntuma u ji na bumi bwa myaka, kechi wiya mu kije ne, pa kuba mu lufu wa fumamo, wa pitaila ku bumi. Yoano 5 : 24. Ku mwina Kilishitu lufu kechi lu ji na moyo wa lukabisho ne, mambo lufu be lu mina ku lushinjilo. Obe lufu lumuna wobe u ji pi? Obe lufu ku shinda kobe ku ji pi? Bino sante ekale kwi Lesa, ye wi tu pa lushinjilo mwi Yesu Kilishitu nkambo yetu. 1 Kolinda 15 : 54-57.

Muntu wa ikala na bwikalo bwa ku mwikajila Lesa kechi u ji na moyo wa ku china lufu ne, kechi u china ku fwa ne. Kimye kyanji na ki fiketu kya ku fumapo pano pa ntanda u ka fumapo na lusekelo a ka fike ku nzubo yanji ya myaka ne myaka mwiulu. Aye Paulo wa

KIPIKICHALA KYA BU-JIKUMI

ambile amba, Nji na ku saka ku fumako ne ku kekala na Kilishitu. Filipi 1 : 23. Mwina Kilishitu wa sakisha ku mona kilungi kya Nkambo Yesu, yenka wa mu fwijile pa musalabu ne ku mu kula na mashi anji mwine. Mupashi wa Zhila u bena ku mu vulula byambo byo a ambile Yesu, amba, Michima yenu kange i lukute ne: itabilai mwi Lesa, mwitabile ne mwi amiwa. Mu nzubo ya ba-Tata mu ji mwakwikala mwa vula. Kabiji nkeya jibiji ne kwi mu tambula kwami ami mwine; namba akwa ko nji amiwa, ne anweba mu kekale konka. Yoano 14 : 1-4. Bintu bya bujile ku mweka na meso, ne bya bujile kumvwanika na matwi, ne bya bujile ku twela mu muchima wa muntu, byo byo e ba lungikila Lesa ba mu temwa. 1 Kolinda 2 : 9. Kechi ku ji mulaka wa pano pa ntanda wa yuka ku lumbulula bulongo aiwa lukumo lu ji mwiulu lo be ba nengezhezha jimo aba ba ka shinda pano pa ntanda ne. bonka'ba kabiji ba mwitabila aye Yesu Kilishitu.

Mu kino kipikichala kya bujikumi be tu bula mambo a ku fwa kwa mwina Kilishitu yenka wa ketekela kine kine mwi aye Yesu. Kechi kwa iya yewa wa bikupatu wa ku lengesha moyo ne, twa mona aye malaika wa Lesa ye wa iyako. U bena ku pembela, amba ntwale mupashi wa muntu yenka ye ba bingishishe kala konka kwi aye Lesa. Mweo ne mupashi bya kasulukamo mu mubiji wi bi lamine, ne ku bwela ke bi bwele mu kyaji kya yewa, yenka ye a temenwe, yenka'ye ye a ikajijile pano pa ntanda, yenka ye a mwenejilemo bumi, monka mwi aye mo a fwila. Ba bena ku mu tengela na lusekelo mu kyenya kya

Nkambo, ne aye Nkambo yanji u ka mwambila'mba, Kya wama obe kalume wa wama ne wa kishinka, twela mu lusekelo lwa Nkambo yobe. Mateo 25 : 21. Pano Satana kechi u ji na bulume jibiji pe aye ne, mambo ku meso a Yehoba lufu lwa ba zhijikwa banji lo lwa buneme. Salamo 116 : 15. Kabiji na umvwine jiwi ja fuma mwiulu amba, Nemba, ba tokwa bafu ba fwila mwi Nkambo ku fuma ku juba ja lelo: ne aye Mupashi amba, Ee kine, ba ka kokoloke ku mingilo yabo ya kosa; pa kuba byubilo byabo bi ba londela. Lumwekesho 14 : 13.

Mukwetu, yenka obewa wa tanga byambo bi ji mu uno buku, aye Lesa a ku kwashe, u pane muchima wobe kwi Yesu, mambo aye wa ambile'mba, Obewa mwana'mi u mpe muchima wobe. Aye Lesa u ke mu pa muchima wa toka ne ku bikamo mupashi wa kine mwi obewa. Kechi u leke muchima wobe a ku jimbaike, ne ku ku twala mungi mu ku londa bya lwisio lwanji ne. Aye u ketekela muchima wanji mwine ye wa kosama. Bishimikisho 28 : 26. Pa kuba aye wenda mu mana u ka pokololwa. Vundaminai bubi u kakachile bololoke, mambo mfweto ya bundengamambo lo lufu, pa kuba kya bupe kyo a panatu aye Lesa bo bumi bwa myaka mwi Yesu Kilishitu, Nkambo yetu. Loma 6 : 23.

Kabiji inge wipana kala kwi aye Lesa, kwachishai ku musango wa byambo bya lumbuluka monka mu lwitabilo ne butemwe bi ji mwi Kilishitu Yesu, mambo mwa mu yuka aye ye mwa itabile kabiji mwa yukisha amba, aye wa konsha ku lama akya kyo mwa mu fiki-

zhizhe ku joja juba. Kasa mwikomesha anwe bene mu lwitabilo lwenu lwa zhila, ne ku lombamba mwi aye Mupashi wa Zhila ne kwilama monka mu butemwe bwa Lesa, byo mu tengela lusa lwa Nkambo yetu Yesu Kilishitu, kasa mu tala kwi Yesu ntangi ne kalumbulula wa lwitabilo lwetu, yenka wa laya'mba, Abo ngiya bukiji; Mfumu wa bamfumu ne Nkambo ya bankambo.

Pano kwi aye wa konsha kwi mu lama ne ku kanya kwituntula, ne kwi mwikazha monka mu kyenya kya lukumo lwanji, na ku bula bulema, monka mu lusekelo lukatampe, kwi aye Lesa umotu yenka, Mupulushi wetu, monka mwi aye Yesu Kilishitu Nkambo yetu, kwikale lukumo, ne buneme, ne bufumu, ne bulume, ku nyuma ya bimye byonse bya kala, ne pano, ne ku myaka yonse. Amena. Yude 24, 25.

Ntanda ya Lesa ya wamisha,
Twi i mona mu lwitabilo;
Tata ye wi tu nengezhezha
Mwa kwikala 'tweba mwiulu.

Tu kemba nyimbo ya wamisha
Pa ku fika mu yewa muzhi,
Bulanda ne lufu kafwamo,
Mu jitu lusekelo lonka.

Tu ka mwimbila Lesa Tata,
Bya ku sanchila lusa lwanji,
Ne butemwe bwanji bwa kila,
Ne bibusa byo twa tambula.

CHORUS.

Kulutwe tu kemba
Ayo nyimbo ya bena Lesa,
Kulutwe tu kemba
Monka mu muzhi wa kwa Lesa.

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut être obtenu en plus de 538 langues et dialectes parlés dans le monde entier, à savoir: Afrique, Amérique, Asie, Extrême Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Téléphone cellulaire, plaques, etc. de www.angp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur téléphones Android.

Este livro "O Coração do Homem" é obtido em mais de 538 línguas e dialectos falados em todo o mundo, a saber: (África, Ásia, América do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem também está agora disponível em telefone celular, tablets, etc. de www.angp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telefones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent être obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies européennes ou africaines. Ils peuvent être utilisés en même temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracterfsticas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradecemos que nos contacta- se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras lnguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faca o favor de nos

informar. Pois nos gostaríamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratufamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 lnguas diferentes escreva para:

E-MAIL: info@angp-hb.co.za
info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191

PRETORIA

0001

R.S.A.

A Gospel Literature Mission financed by donations
Une Mission de litterature evangelique financee de dons
Missao de literatura Evangelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)